

צוה א ב מיי פני מהל' מכירה הל' ז ועין הסגות ויבגד משנה סגנו עשין פכ טושיע ח"מ סי' קלח סעיף א: צבג ג מיי שם פ"ב הל' ה סגנו שם טושיע ח"מ סי' קלח סעיף ב: ק ד מיי פ"ד שם הל' ז ועין הסגות ובמ"מ סגנו שם טושיע ח"מ סי' ר סעיף ז: קא ה ו מיי שם הל' י טושיע שם סעיף י: קב ז מיי פ"ו מהל' מלה ולהל' י ועין במ"מ סגנו לאוין קלח טושיע י"ד סי' קטו סעיף ח:

רבינו גרשום

בשליפי. במשואות של פירות שקושרין בחבילות שאין יכול להבניהן: עד שיטלטלו. היינו עד שיבדחו ואצ"ל דעבד בשליפי רברי: שאני פשתן דמשתמיט. שיכול לשמטן ולהשליך ממנו עד שיכול לטלטלו מה שאין כן בשאר בחילות: שאני בהמה דמסרכא. כשישדוק למושבה נמשכת היא עצמה לאחוריה ומשכת כסבור שמשכה לפניו ולא משכה אלא לאחור כ"ל להכי קתיי והדוקה הגבהה: רב ושמואל דאמרי תרויהו. גמרי לנעך מדרות מוכר אם אמר לו כור סתם שהוא לי סתם כן סלעין אני מוכר לך יכול לחזור בו המוכר אפי' בסאה אחרונה כל זמן שלק מדר לו כור שלם. אבל אם אמר לו כור בלי אני מוכר לך כל סאה וסאה בסלע ראשון ראשון וראשון קנה לוקח ואין יכול לחזור המוכר: ומשני להכי קנה אפי' שלא נתמלאת המדה לפי ששנתות יש במדה. סימנין עד כאן סאה עד כאן אסתיס ועד כאן ג' וכן עד ל' ולהכי דמי כמאן דאמר ליה סאה בסלע ראשון ראשון לשנתות קנה. דאמר רב (הוא) [כהנא] במ"מ מנחות שנתות היו בהין עד כאן לפר עד כאן לאיל עד כאן לכבש: השוכר את הפועל וקוצץ עמו שיעשה עמו מלאכה לזמן הגורן לקצור. ובהוותו זמן שקוצץ עמו הפועל בורל שאינו עושה מלאכה כל כך ומשכיר עצמו ברייר לשעת הגורן מוצא מלאכה הרבה ומשכיר עצמו בסלע והיינו דקאמר ליה בעה"ב את תרצה אני אשכירך היום כשמלאכתך אינה שיה עמי דינר על מנת שתעשה עמי בזמן הגורן ואינו נזון לך אלא דינר כמו שאתה יכול לטול עכשיו אפי' שמלאכתך באוהו זמן יפה סלע ועל מנת כן אקדים לך שוכרך מיר

אמו פשתן בשליפי רברי מי לא עבדי ייה. בשלמא אי מוקמינן רישא בשליפי זוטרי וכן פשתן בשליפי זוטרי ובעינן זיה בהגבהה משום שאין דרכו במשיכה כלל^א אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקיים נמי במשיכה אבל השתא דמוקמינן בשליפי רברי אמאי פשתן אינו נקנה אלא עד שיטלטלו והיינו בהגבהה והא אורחיה במשיכה כיון שהוא בשליפי רברי^ב: **ראשון** ראשון קנה. פ"ה דלא מצי למיפך מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלאת המדה ואין נראה לרי"י דלא מצי למימר דאירי כשנתמלאת המדה דא"כ לימני צדק" צבג דסרכור ולמני צדק"ר וצחקר שאינו של שניהן וברשות לוקח כיון דמצי פריך מרישא: **כדאמר** רב כהנא שנתות היו בהין. תימה לרבינו חיים והלא לא רב כהנא אמרה אלא משנה היא צפ"י מדות (מנחות דף פו:): וארי"י צפ"י המוליא יין (צבג דף עח:): מנן סיד כדי לעשות אנדיפי ומפרש רב כהנא (שם פ:): מאי אנדיפי פ"ה שנתות צדקתן שנתות היו צבגין כו' הלכך נציא הכא רב כהנא דאשמעי' מיחייב המוליא סיד כשיעור לעשות צו שנתות אבל ממתניין דמנחות לא חזינן שיש שנתות אלא צדקות של קודש: **דינר** י"ום בו'. נראה לרשב"א דהא דמנן באזוהו נשך (צ"מ דף קה). מרזין על השכר ואין מרזין על המכר האי דשרי להרבות על השכר כגון שנוכס מיד לתוך הבית דבעינן אחר לא שרי להרבות דמיחייב כאגר נטר כדלמינן הכא: לך

סא שמע. ממתניין המוכר פירות כו' [פד]: **והא פירוס צבגי הגבהה נינהו**. דבשליפי זוטרי משמע ממתניין^א מדקמפליגי בספיא גבי פשתן דהכי קמני המוכר פירות משך ולא מדד קנה דמשיכת כל שהוא מהניא צפירות שהרי דבר מועט הוא ובמשיכת כל שהוא נעקר כולו ממקומו כדאמר שמואל לגבי ספינה (לעיל דף עה:): עד שימושך את כולה אבל המוכר פשתן הוא ארוך אע"ג דהוי שליפי זוטרי לא קנה במשיכת פורתא דעדיין לא נעקר כולו ממקומו עד שיטלטלו ממקום זה למקום אחר כלומר שימשכנו או יגביהנו למקום אחר שיהיה נעקר כולו ממקום שהיה שם דאיכא למימר דאפילו רב דפליגי בספינה הכא מודה דהתם מייס י"ט תחתיו ומדיידא פורתא חשיבא כנעקרה כולה ממקומה אבל על גבי קרקע איכא למימר דמודי: **הכא צמאי עסקינן בשליפי רברי**. והכי קא מפליגי צין פירות לפשתן המושך פירות פעמים שאם משך קנה כגון בשליפי רברי דהתם ולמי מהניא משיכה וכל שכן הגבהה אבל המוכר פשתן דאי אפשר בשליפי רברי כדמפרש לקמן אלא שליפי זוטרי נינהו לא קנה עד שיטלטלו ממקום למקום כלומר שיגביהנו ולא במשיכה דלעיל ודך המגביהין מקחן אין מגביהין ע"מ להחזירו צמקוס שהגביהו אלא מגביהו והולך לו ונטולו לרשותו והלכך נקט ממקוס למקוס והיינו דקפריך אי הכי אימא סיפא כו' דבשלמא לדידי דמוקמינן לה אפי' בשליפי זוטרי איכא לפלוגי צין רישא לסיפא במשיכת כל שהוא כדפרישית אלא לרידך דמוקמת נמי לרישא בשליפי רברי ארוכין ליכא לפלוגי צין רישא לסיפא אלא דצרישא מהניא משיכה דרגילין להיות שליפי רברי ובפשתן לא מהניא כו' כמו פירות צמתייה ותייה צוה נמי משיכה [כן נראה שט"ה זו בעיני ועיקרן]: **שאני פשתן דמשתמיט**. שמחליק ואין יכולין לעשות ממנו משאות גדולות הלכך צעי הגבהה דדרכו צבך. ורבינו חננאל פ"י שאני פשתן דמשתמיט כיון שאם ימשך מתנתק אין דרכו להמשך לפיכך קני צטלטול ולפי הלשון הזה איכא לאוקומה אפי' בשליפי רברי ואפי' הכי לימיה במשיכה אלא בהגבהה משום דמתנתק במשיכה: ה"ג צפירוישי רבינו חננאל ס"ש צבמה גסה נקיים במסירה והדקה **בגבהה דברי ר"מ** ור' אעזר ור' אפי' ר"מ ור' אעזר ור' אפי' בהמה דקה במשיכה והא בהמה דקה דבר הגבהה היא וקתני דקני במשיכה שאני בהמה דסרכא^ב רב ושמואל דאמרי תרויהו יבור בשלשים אני מוכר לך יכול לחזור בו אפילו בסאה האחרונה כור בשלשים סאה בסלע אני מוכר לך ראשון ראשון קנה ת"ש אם היתה מדה של אחד מהן ראשון ראשון קנה הוא"ע^ג דלא נתמלאת המדה^ד (ט) כגון דאמר ליה הין בשנים עשר סלעים לוג בסלע אני מוכר לך^ה וכדאמר רב כהנא שנתות היו בהין ה"ג ישנתות היו במדות ת"ש יהשובר את הפועל לעשות עמו לגורן היום ברינר ולגורן

והלכך נקט ממקוס למקוס והיינו דקפריך אי הכי אימא סיפא כו' דבשלמא לדידי דמוקמינן לה אפי' בשליפי זוטרי איכא לפלוגי צין רישא לסיפא במשיכת כל שהוא כדפרישית אלא לרידך דמוקמת נמי לרישא בשליפי רברי ארוכין ליכא לפלוגי צין רישא לסיפא אלא דצרישא מהניא משיכה דרגילין להיות שליפי רברי ובפשתן לא מהניא כו' כמו פירות צמתייה ותייה צוה נמי משיכה [כן נראה שט"ה זו בעיני ועיקרן]: **שאני פשתן דמשתמיט**. שמחליק ואין יכולין לעשות ממנו משאות גדולות הלכך צעי הגבהה דדרכו צבך. ורבינו חננאל פ"י שאני פשתן דמשתמיט כיון שאם ימשך מתנתק אין דרכו להמשך לפיכך קני צטלטול ולפי הלשון הזה איכא לאוקומה אפי' בשליפי רברי ואפי' הכי לימיה במשיכה אלא בהגבהה משום דמתנתק במשיכה: ה"ג צפירוישי רבינו חננאל ס"ש צבמה גסה נקיים במסירה והדקה **בגבהה דברי ר"מ** ור' אעזר ור' אפי' ר"מ ור' אעזר ור' אפי' בהמה דקה במשיכה והא בהמה דקה דבר הגבהה היא וקתני דקני במשיכה שאני בהמה דסרכא^ב רב ושמואל דאמרי תרויהו יבור בשלשים אני מוכר לך ראשון ראשון קנה ת"ש אם היתה מדה של אחד מהן ראשון ראשון קנה הוא"ע^ג דלא נתמלאת המדה^ד (ט) כגון דאמר ליה הין בשנים עשר סלעים לוג בסלע אני מוכר לך^ה וכדאמר רב כהנא שנתות היו בהין ה"ג ישנתות היו במדות ת"ש יהשובר את הפועל לעשות עמו לגורן היום ברינר ולגורן

הגהות הב"ח

(א) גביא פשתן מחזרו ה"ז לא קנה: (ב) שם דלא נתמלאת המדה הביע ענין: (ג) רשב"ם ד"ה והא פירות מוקמינן בגופיה: (ד) ר"מ סור כו' הלך אפי' אם משך: (ה) ד"ה מלאתי וי' שייך למפיק דקמני כ"ל ומיבא הא נמקח: (ו) בא"ד ולא נתמלאת המדה אין יטל וי' גלליטה העלוונה נתמלאת:

מוסף רש"י

בהמה גסה נקנית במסירה. בעליה מוכרים אותה ללוקח באפקר או בשערה. אבל משיכה לא מקניא לזין דרכה צבך להוליכה לפניו (קדושין כה). והדקה בהגבהה. ולא נמשיכה (טו). יכול לחזור בו אפילו בסאה אחרונה. ואפי' משך איה משיכה. דלמיה דמי מקח הוא ועד דמשך כליה לא קני מיד (ב"מ קב). ראשון ראשון קנה. כיון דאי' סאה בסלע. כל סאה וסאה היה ליה חד מקח ומשיכה כל אחד קאה (טו). שנתות. סימנים. כלי חסך גדול ויש בו צלעות צלעות כמין אגוזים קטנים. עד כאן לפאה עד כאן לפאה (ע"ג).

מוסף תוספות

א. מפני שהוא מתחנף או נשמש. רמב"ן. ב. ומפרש שאני פשתן דמשתמיט, וכיון שיש לו ספירא כ"כ במשיכה, אף כשהוא עשוי שליפי רברי, מתיר קשוריו ומבדחו פחות פחות ואין דרכו במשיכה. סס.

א) רבינו מפרש דקוסיא הוא מנדיני ר"מ דאמר והדקה בהגבהה ופי' דלא אורחה בהגבהה ומשני דבהמה אי' במשיכה משום דמפריכה ועי' רשב"ם.